Referenssit

Jaettu puhdistamo – jaettu urakka

Uponorin osallistuminen

- 1 kpl WehoPuts 70 -panospuhdistamo

Jaettu puhdistamo – jaettu urakka

Yhteinen pienpuhdistamo voi ratkaista koko naapuruston tai kylän jätevesihuollon kerralla. Pohjanmaalla on ryhdytty toimeen. Skaftungin kylä sijaitsee Pohjanmaan eteläisimmässä rannikkokunnassa, Kristiinankaupungissa. Siellä asuu niin maanviljelijöitä kuin kalankasvattajiakin, ja sen saaret ja salmet houkuttelevat myös loma-asukkaita, lintubongareita ja sunnuntaikalastajia. Kylän länsireunalla, Västra Ändanissa, aivan meren tuntumassa toimii ikkuna- ja ovitehdas Lindy, joka on kasvanut pienestä puusepänverstaasta yhdeksän henkilöä työllistäväksi yritykseksi. Omistaja Rune Lindberg on syntyperäinen skaftungilainen ja aktiivinen sellainen.

Syksyllä 2009 hän alkoi perehtyä jätevesien käsittelyyn. Valtaosa Västra Ändanin jätevesistä valui tuolloin saostuskaivojen kautta maaperään ja vesistöihin. Lindberg kokosi naapuruston vakituiset ja loma-asukkaat pohtimaan ratkaisua. – Taloja on 44, ja ne ovat melko lähellä toisiaan. Oli selvää, että yhteinen puhdistamo tulisi edullisemmaksi kuin jokaisen oma.

Projektin tiedot

Sijainti	Valmistuminen
Skaftung, Finland	2010
Rakennustyyppi	Tuotejärjestelmä
Maa- ja metsätalous	Jäteveden puhdistamot ja säiliöt
Projektityyppi	
Uudisrakentaminen	

Huolella valittu

Jätevesien käsittelyyn on tarjolla kolme vaihtoehtoa: maahanimeytys, maasuodatus ja laitepuhdistus. Valinnassa on otettava huomioon niin maaperä kuin talojen sijaintikin. Siksi Rune Lindberg pyysi suunnittelijan mukaan jo varhaisessa vaiheessa.

Västra Ändaniin valittiin biologiskemiallinen WehoPuts 100 -puhdistamo. Alueella on noin 60 ympärivuotista asukasta, joten pienempikin puhdistamo olisi riittänyt. Kasvuvaraa jätettiin muun muassa tulevalle kalankäsittelylaitokselle. Juhannuksen jälkeen oman kylän urakoitsija kaivoi kuopan puhdistamolle, joka myös asennettiin heti. Tarvittiin vielä nelisen kilometriä putkilinjojen kaivuuta. Kun putket on saatu maahan, puhdistamo on valmis käyttöön. Ylläpidon Lindberg tilasi alan ammattilaisilta.

Selvät pelisäännöt

Rune Lindberg saa puhdistamohankkeen kuulostamaan yksinkertaiselta ja hyvinkin suoraviivaiselta puuhalta. Hanke koski kuitenkin 70 ihmistä, joista valtaosa myös osallistui keskusteluun. – Olen hankkinut tietoa ja jakanut sitä muille. Ihmiset ovat luottaneet, emmekä me ole joutuneet edes äänestämään mistään, Lindberg kertoo. Hän keräsi rahat hankintoihin kultakin osallistujalta, ja jatkossa vesimittarit kertovat kunkin osuuden käyttökustannuksista. Ryhtiä taloudenhoitoon tuo osuuskunta, Västra Ändans avloppsandelslag, joka perustettiin heti hankkeen alussa. Lisäksi valtiolta tuli rahallista apua 25 000 euron vesihuoltoavustuksena.

Valtio avustaa

Valtion vesihuoltoavustuksia jakavat alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset kautta maan. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus jakoi sinä vuonna viemäriverkostojen rakentamiseen ja laajentamiseen 920 000 euroa. Avustuksen sai 18 saneerauskohdetta, jotka kattavat yhteensä 1 400 taloutta. Mukana oli niin yksityisten kuin kuntienkin hankkeita.

Vesihuoltoryhmän päällikkö Irma Hyry Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta toivoisi tärkeälle asialle ainakin kymmenen kertaa isompaa kassaa. Parhaimmillaan avustus saisi kattaa jopa 30 prosenttia hankkeen kustannuksista, mutta esimerkiksi Etelä-Pohjanmaalla jaetaan 15 prosentin avustuksia. Ja moni hanke jää ilman. Valtion tuesta käydään siis kovaa kisaa, vaikka saneeraushankkeiden suurin ruuhka on vasta edessä. Etusijalle pääsevät suuret ja yhteiset hankkeet. Hyry ei kannusta edes hakemaan avustuksia omakotitalon omaan puhdistamoon.

– Se olisi vain turhaa työtä. Tiukasta kilpailusta huolimatta Skaftungin osuuskunta sai avustuksensa. Hyryn mukaan hakijalla on moniakin keinoja erottua joukosta.

– Mitä valmiimpi suunnitelma ja mitä yksimielisempi porukka, sitä parempi mahdollisuus on saada avustus. On myös tärkeää, että kaikki kiinteistöt ovat mukana, Hyry sanoo. Hän arvostaa myös sitä, että hankkeella on selkeästi yksi vastuuhenkilö ja toimintamallina yhtiö tai osuuskunta.

Kunta kyläläisten apuna

Myös Åvistin kylä sai osansa Pohjanmaalla jaetuista vesihuoltoavustuksista. Kylä sijaitsee Pedersören kunnassa, hieman Pietarsaaresta sisämaahan päin. Åvistissa on 22 taloa, ja kylän oma vesiyhtymä on vastannut puhtaan veden jakelusta jo pitkään. Jätevetensä kukin talo on johtanut kaivojen kautta maaperään. Kyläläiset tiesivät, että jätevesihuoltoon on puututtava mitä pikemmin. Kylä sijaitsee kuitenkin pohjavesialueella, minkä vuoksi kiinteistökohtaisia puhdistamoita ei voitu edes harkita. Tosin harvaa sellainen olisi kiinnostanutkaan.

Reilusti yli 70-vuotiaille asukkaille yhteinenkin pienpuhdistamo tuntui turhan suurelta urakalta. Päätökset siirtyivät. – Lopulta

sovimme, että kunta ottaa vastuun yhteisen puhdistamon suunnittelusta ja rakennustöistä ja kerää kustannukset aikanaan liittymämaksuina asukkailta, kertoo kunnan rakennusmestari Stefan Hellund.

Biologiskemiallinen WehoPuts 70 -puhdistamo asennettiin kesällä, ja putkilinjat kaivettiin syksyllä, kun peltotyöt olivat ohi. Luvassa on yhteensä neljä kilometriä viemärilinjaa.

Pienpuhdistamoja kunnallakin

Hellundin mukaan Pedersöressä on jatkuvasti käynnissä niin vedenpuhdistamoihin kuin liityntäviemäreihinkin liittyviä hankkeita. Runsas puolet asukkaista on tällä hetkellä kunnan verkossa, josta jätevedet johdetaan Pietarsaaren puhdistamoon.

– Tarkoituksena on liittää viemäriverkkoon lähes 80 taloa vuodessa. Niitä, joiden täytyy ratkaista asia itse, on vajaa 500 taloa. Pedersören kunnan vastuulla on myös Nissin asuntoalue Forsbyssä. Asuntoalueen 14 talon jätevedet on puhdistettu tähän mennessä maahan imeyttämällä. Viime vuonna 12 vuotta palvellut järjestelmä alkoi kuitenkin reistailla.

– Olisimme voineet uusiakin järjestelmän, mutta se olisi ollut iso työ, Hellund kertoo. Uudeksi järjestelmäksi valittiin biologiskemiallinen pienpuhdistamo. Kolmesta vaihtoehdosta WehoPuts 70 täytti kriteerit myös koon suhteen.

Puhdas vesi, puhdas luonto

Urakoitsija Stefan Snellman vastasi kaivutöistä, ja WehoPutsin jälleenmyyjänä hän neuvoi myös puhdistamon asentamisessa. – Paikka oli paras mahdollinen, tarpeeksi kuiva. Oli helppo asentaa, Snellman kertoo. Putkilinjat odottivat imeytysjärjestelmän jäljiltä valmiina. Tosin viettoviemäri kulki niin syvällä, että puhdistamon eteen päätettiin asentaa pumppaamo.

Muutaman päivän työt tulivat valmiiksi juhannuksen alla, ja puhdistamo otettiin saman tien käyttöön. Snellman on valvonut alkuvaiheen sujumista. Hyvät uutiset solisivat pian avo-ojaan 50 metrin päässä puhdistamosta. – Erittäin puhdasta vettä.

Jaettu puhdistamo – jaettu urakka

Uponor Infra Oy

Uponor Infra Oy
Uponor Suomi Oy
Kouvolantie 365, 15550 Nastola
Kappelinmäentie 240, 65370 Vaasa

Puhelin +358 20 129 211
Sähköposti
asiakaspalvelu.fi@georgfischer.com
W www.uponor.com